

א.ד.

פרוטוקול מס. 88/ד

מישיבה ועדת הכספים
התקיימה ביום ג', כ"ח אדר ב', תשי"ט - 7.4.59 בשעה 8.45

נ ו כ ח י ם

- היו"ר י. גורי
- י. אפרתי
- מ. אולמרט
- א. בהיר
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- מ. חזני
- נ. לוזן
- י. ספיר
- י. קרגמן
- ח. רובין

מוזמנים: מר זגבי, מר קמחי, מטעם משרד האוצר

ד"ר קיטרון - מטעם משרד המשפטים

טיקון צו הרבית (קביעת שעור הרבית המכסימלי), תשי"ח - 1958; סדר-היום

חוק לעידוד החסכון (ערבות למילווה והנחות מס הכנסה) - פטור מס הכנסה לגבי אגרות חוב של חברת אגרות בע"מ.

חוק לעידוד החסכון (ערבות למילווה והנחות מס הכנסה) תכניות החסכון של בנק לאומי לישראל ובנק לידסקובט.

היו"ר י. גורי: אני פותח את הישיבה.

טיקון צו הרבית (קביעת שעור הרבית המכסימלי)

האם צו זה מבטל את השעור של 10% רבית לחקלאות ולתעשייה?

צו זה איננו פוגע בתקרה הקיימת.

חברות בנין הנותנות הלוואות צמודות יכולות לקבל תקרה של 7,5%, או שצריך להכתיב עליהן שהן בבחינת בנק אפותיקאי.

מהא יצטרכו להכריז על בנק כאפותיקאי כדי להגיע לרבית של 7,5%. לאור הטיקון הזה, לא תהייה מעתה שלוש דרגות מכסימליות אלא שתי דרגות בלבד - 6,5% ו- 7,5%. הדרגה הראשונה תחול על הלוואות פרטיות של איש לרעהו, ואילו ה- 7,5% יחולו על כל הבנקים, ותבוטל ההבחנה בין בנק אפותיקאי לבין בנקים אחרים.

אשר להלוואות הניתנות מתוך כספים שגוייסו בחו"ל במטבע חוץ - הרי לפי המצב החוקי אין חוק הרבית חל עליהן ואין גבול

מר קמחי -

עליון של רבית. כאשר תושב חוץ נותן כספים לא בצורה הלוואה גרידא אלא בצורה השקעה במניות של חברה בארץ ואילו אותה חברה משלמת לאחרים - זהו מצב עדיף על קבלת הלוואה. אנו מבקשים אישור לכיטול תקרת הרבית על מקרים כגון אלה. הכוונה לרבית המשתלמת על-ידי תושב ישראל המקבל הלוואה מחברה כזו.

ס. חזני: אני סבור שיש כאן הצדקה לשעור רבית יותר גבוה, אבל לא בלהי-מוגבל.

מר קמחי: אנו מאשרים לגבי כל הלוואה כזו את אחוז הרבית. עד היום לא אישרנו למעלה מ-10%. לא עברנו גבול זה. ואשר לפיקוח - הוא במסגרת הסכום הכולל. כל עיסקה בנפרד מעונה אישור.

ס. חזני: נציג בנק ישראל טוען שהמרות מטבע חוץ במטבע מקומי למתן הלוואות לא זו בלבד שהיא מהווה הגדלת אמצעי התשלום בצורה אחרת, אלא שכל העניין פסול בעיני. נוסף לכך, במקרה זה מוצאים מטבע חוץ לתשלום רבית. המרות ההגבלות תעודות את הדרך הזו.

מר קמחי: כעניין זה אין כל חילוקי דעות עם בנק ישראל. זו זה נדון בוועדת הרבית שנציג בנק ישראל משתתף בה.

התיקון לצו הרבית (קביעת שעור מכסימלי) תשי"ח - 1958 - א ו ש ר

חוק לעידוד החסכון (ערבות למילווה והנחות ממס הכנסה) פסוק ממס הכנסה לגבי אגרות חוב של חברת אגרות בע"מ.

ש. בזק: ועדת המשנה אישרה את ההצעה, אבל חבר-הכנסת חזני ביקש לעכב את ההצבעה.

ס. חזני: מאחר וועדת הכספים אישרה לאותה חברה אמיסיה של 10 מיליון ועכשיו היא נותנת אישור ל-10 מיליון נוספים, אני מבקש לשאול את בא-כוח האוצר: אם מוסד ציבורי יגיש בקשה דומה לאמיסיה בסכומים יותר קטנים לאותן מטרה האם יינתן לה אישור? אם התשובה חיובית - אני מסכים לאישור.

נ. לוין: אני מבקש לקבל פרטים על חברת אגרות בע"מ.

מר זגני: זוהי חברה שמוסדות ההסתדרות הכלכליים ארגנו לפני שנתיים, חברה שצריכה לספק כספים בשביל מפעלים חקשיתיים של ההסתדרות. התרבו לה אמיסיה של 10 מיליון והכרחנו אותה להשקיע את הכספים בשורה של מפעלים. כיום רוצה חברה זו להוציא אמיסיה נוספת של 10 מיליון. אמרנו שאנו מוכנים לאשר את האמיסיה שתהיה במסגרת של אותם 50% שצריכים להשקיע במפעלי פיתוח. במקום ש"גמול" או בנק הפועלים יתנו הלוואות למפעלים, יסכרו ניירות ערך.

אני מבין שחבר-הכנסת חזני מתכוון להצעה של מוסדות הפועל המזרחי. אין כל ספק שנבהג כך לגבי מוסדות אלה.

י. ספיר: במקום הלוואה רגילה תבוא צורה זו שיש לה יתרונות לגבי הרבית ופטור ממס הכנסה, דבר שלא חל על הלוואות הניתנות ישירות על-ידי הבנקים. זהו היתר עסקה להלוואות המקובלות במשק.

מה היתה הכוונה של האיגרות? הכוונה היתה להשיג כספים מהציבור באמצעות עידוד חסכון, ולכן ניתנו הקלות והנחות לפרט. אלה אינם כספים של קופות-תגמולים; אלה כספים הנמצאים בצורת פקדון בבנק.

ט. זגבי: במידה שבנק הפועלים מרכז כספים של קופות-תגמולים - עליו להשקיע, לפי ההסכם, 50% בניירות ערך ואת העודף לתת כהלוואות לספעלי פיתוח. במקום לתת לספעלי פיתוח הלוואות מכספי קופות התגמולים - הם מבקשים את האמיסיה הזו.

י. ספיר: מדוע מגיעים לכספים אלה הנחות ממס הכנסה? מדוע הלוואה אחרת שמישהו מקבל מהבנק איננה זוכה להנחות ממס?

ט. זגבי: כל מי שיגיש בקשה באותם תנאים - ניצנה לו, אפילו תוך תקופת גיוס אמצעים לשיכון. אלה הם כספי קופת התגמולים ולא כספים שמגייסים בחוץ. קופות התגמולים חייבות להשקיע 65% מכל הכנסה בהשקעה מוכרת. לפי הסכם עם האוצר, בנקים המקבלים פקדונות של קופות תגמולים חייבים להשקיע 50% בניירות ערך ו- 50% בהלוואות למשק למטרות פיתוח, לפי אישור האוצר. הסכם זה קיים והוא פעל בשנה שעברה. הודות להסכם זה הצלחנו במשימה. ההסתדרות שירתה את העניין בנאמנות רבה. מבלעדי זאת - לא היינו יכולים בשום פנים להשתלט על קופות התגמולים. לא דאינו צורך להתנגד לאמיסיה זו כיוון שאין היא פוגעת בכספים שאנו רוצים לגייס לצרכי שיכון. כל ה-10 מיליון יהיו מתוך כספים שבנק הפועלים וגמול חייבים להשקיע בהלוואות פיתוח. ההסתדרות רק ביקשה שלא נסגור בפניה את השוק באם בנק ירצה לקנות. אבל החשבון בינינו יהיה לפי הכללים שמסרתי עליהם. אנו חייבים זאת להסתדרות. גייסנו משני בנקים אלה 30 מיליון לירות לבניירות ערך ממסלתיים.

י. ספיר: האם יש הכרח להחליט על כך היום? לדעתי זוהי סוגיה רצינית.

י. אפרתי: בוועדת המשנה ביררנו את השאלה. יש כאן מסוים הצלה של 10 מיליון ל"י מכספי קופת התגמולים שאחרת הם יוצאו לשירותים.

הינ"ר י. גורי: הנושא נדון בוועדת המטה. ועדת המשנה אישרה את ההצעה אלא שאחד החברים ביקש לקבל תשובה. בדרך כלל לא מתקבל על הדעת לקיים ויכוח רחב במחזורי גדולים. אבקש את החברים לוותר על ויכוח נוסף. אני סבור שהעניין גשל להצבעה.

הפטור ממס הכנסה לגבי אגרות חוב של חברת אגרות בע"מ - א. ש. ר

חוק לעידוד חסכון (ערבות למילווה והנחות ממס הכנסה)
תכנית החסכון של בנק לאומי לישראל ושל בנק לדיסקונט.

ש. בזק: הצו נדון בוועדת המשנה וההצבעה נדחתה לפי בקשתו של חבר-הכנסת רובין.

ח. רובין: הבעתי את התנגדותי לצוים אלה פעמים רבות. רצוני להבהיר את עמדותי. העניין מתחיל להיות מפורק-פק-כאשר הממשלה מאשרת תוכן של פרוספקט לציבור שהוא פגום בתוכנו. הממשלה אמנם נותנת הנחה צנועה, היא משחררת את הרבית ממס הכנסה. אבל עובדה זו כאשר היא מתפרסמת משמשת אמצעי נוח לבנק לומר לציבור הרחב שהנה הכנסת והממשלה סומכים ידיהם על התכנית.

לדעתי אסור לכנסת ולממשלה לתת אישור לפעולה זו. הבנק משקיע כספים אלה 60% בניירות ערך צמודים; 25% - בהלוואות מאושרות ו-15% הם לרשותו החפשית של הבנק. אינני מבקר את הבנק המגיע כאן לרווח בלתי-מוצדק; אני מתנגד לאישורה של הממשלה. בסופו של דבר חכניות אלו מתנקמות בתכניות חסכון ממלכתיות. אני סבור שאסור לנו להמשיך ללכת בקו זה.

א. בהיר:

לצערנו, חסכון הפרט לא הגיע למדרגה הדרושה, בכלל, מי שרוצה לחסוך, מוטב שיקנה אגרות חוב ממשלתיות, הצמודות לדולר ונושאות ריבית של 6,5%, כי במידה שהכסף יהיה דרוש לו, הוא יוכל למכור את האגרות מבלי להפסיד.

אולם עובדה שתכניות החסכון של הבנקים בכל-זאת ריכזו במשך שלוש שנים סכום של 55 מיליון ל"י, שלפי ההסכם, 32 מיליון ל"י הופנו לקניית ניירות ערך ממשלתיים ו-12 מיליון ל"י הופנו להלוואות המכוונות ומאושרות ע"י האוצר, כך שמבחינה מסלכתית אפשר לראות את המפעל הזה כמשלים את מפעל החסכון באמצעות אגרות החוב הממשלתיות.

לכן, למרות שאני מכיר שישנן דרכים יעילות יותר לחסכון הפרט, אני מציע לאשר את הפטור ממס-הכנסה, כי הוא מושך את האנשים לצורת חסכון זו.

ח. רזנין:

חסכון, פירושו שאין מפסידים דבר.

א. בהיר:

כל זמן שאין שינוי בשער הרשמי, לא נשקפת כל סכנה שהמ שקיע יפסיד מערך כספו, ובמשך השנים שקיים המפעל הזה, איש לא הפסיד דבר.

בתכנית החסכון של בנק דיסקונט ישנו סעיף האומר, כי פקדון פירושו - "...או בתשלומים חרשיים קבועים מראש שלא חל בהפקדתם פיגור במשך תקופה העולה על 60 יום...". נדמה לי שהתנאי הזה טיותר.

מ. זנגי:

אפשר להשמיש זאת.

ש. דיין:

מדוע לא תעמוד הממשלה על זכויות החוסכים שלא ינוצלו כל-כך ע"י הבנקים?

מ. זנגי:

בנק אחד, בנק הפועלים, נתן לחוסכים אפשרות להחליף צורת הפקדה זו בצורות הרגילה, אך כמעט שלא נמצא מקרה אחד שביקש לנצל אפשרות זו.

אינני רואה עדיין את דווחי הבנקים מתכנית חסכון זו, כל חוסך יכול להוציא את כספי החסכון שלו לאחר הודעה מראש של 30 יום. הבנקים השקיעו את רוב כספי החסכונות בניירות ערך ממשלתיים צמודי-דולר, טובת ההנאה של הבנקים איננה כל-כך מאפשרות ההצמדה לדולר כמו מהאפשרות להוריד מחשבון הבכנסות שלהם, לצורך מס-ההכנסה, את הריבית שהם משלמים לחוסכים, 60% מכספי החסכונות הם משקיעים בניירות ערך, שעל ההכנסות הם משלמים מס-הכנסה בשיעור של 25% עלי לציין, כי כספי החסכונות בבנק דיסקונט, שחלק מהם הושקע בניירות ערך ממשלתיים, הביאו לנו בשעתו תועלת רבה מאוד.

צו לעידוד החסכון (פטור ממס-הכנסה) (מס' 6) - אושר.
צו לעידוד החסכון (פטור ממס-הכנסה) (מס' 7) - אושר.

תביעות עובדי מבקר-המדינה:

5

היו"ר י. גורי:

תביעותיהם של עובדי מבקר המדינה הן:
1. תשלום גמול תפקיד בעד תקופה מסויימת בעבר; 2. העברתם לדירוג מקצועי.

כידוע, העניין נעשה דחוף ביותר, בעיקר עקב ההתפתחות הבלתי רצויה ובלתי נעימה של חליפת המכתבים בעתונות. מבקר המדינה ביקש ממני לסיים את הפרשה עוד לפני הפגרה, כדי לא לגרום להפרעות בעבודה ולהסבוכות סיוטרות. ועדת המסנה, שנבחרה לדיון בעניין זה, סיימה את עבודתה.

מ. חזני:

כיצד חושב יו"ר הוועדה לקיים את הבטחתו ולסיים עוד לפני הפגרה את עניין משכורות הדיינים, אם כי בעניין זה אין לחץ ופרסומים כמו בעניין תביעות עובדי מבקר המדינה?

היו"ר י. גורי:

יש בדעתו עוד היום, בלישיבה האחרונה של הוועדה, לסיים את עניין משכורות הדיינים.

בקשר לתביעות עובדי המדינה, המצב הוא

כרל קסל:

בדצמבר 1953, לאחר תביעתם של עובדי

מבקר המדינה לשלם להם גמול תפקיד אמרנו, שאם דבר זה נהוג במשרדים אחרים ולסוגי עובדים אחרים, דינם של עובדי מבקר המדינה יהיה כדיון העובדים האחרים. מאחר שדבר זה לא היה נהוג אז, יכולנו שלא להפעיל את ההתחייבות שניתנה על ידינו, אמרנו אז, שאם יחוצר מצרכיה ובעתיד, ההבטחה שניתנה על ידינו בעינה עומדת.

לאחר מכן נוצר מצב שמפקחי מס-ההכנסה

ופקיד השומה קיבלו תשלום גמול תפקיד, בעוד שהוא לא שולם לסוגים האחרים של עובדי המדינה, ועדת הכספים קיימה אז בירור בעניין זה ומפכטה, כי לאחר המצב שנוצר, חפשי מבקר המדינה לכלכל את מעשיו בעניין זה לפי שיקול דעתו, במסגרת חוק מבקר המדינה, כלומר, ועדת הכספים לא חייבה ולא שללה את התשלום, היא מסרה למבקר המדינה לפעול בעניין זה כרצונו, והוא החליט לשלם גמול תפקיד החל ב-1.4.54. התשלום נמשך ארבעה חדשים ונפסק, כי הוא נפסק גם במשרד מס-ההכנסה, אחר-כך חידשו אותו, מבלי שהיתה לכך לגיטימציה.

ב-1.4.57 נוצר מצב חדש: במקום גמול

תפקיד הוענק לחלק ממפקחי מס-ההכנסה ופקידי השומה, ורק לאלה בלבד, קידום וותק. הוא הוענק רק לעובדים בדרגות 5-8 ומ-1.4.58 הוענק גם לעובדים בדרגות 3-4.

לאחר חצי שנה קיבלנו מחדש תביעה ממבקר-

המדינה לאפשר לו להעניק גמול תפקיד גם לעובדיו, הקימונו אז ועדת-מסנה לדיון על נזשא זה, אך בגלל הדיונים בתקציב לא התקבל החיובים בקצב הדרוש והגענו עד לחילופי המכתבים בעתונות.

אשר לחילופי המכתבים בעתונות, הפירוש שניתן ע"י עובדי מבקר המדינה בביהחלטת ועדת הכספים ב-1954 באה לאשר את תביעתם, איננו מבוסס, אם הם מסתמכים על כך שמבקר המדינה שילם להם גמול תפקיד, ראשית, התשלום הופסק; שנית, כאשר מבקר המדינה הביא לפנינו את הבעיה ביוני 1955, אמרנו בפירוש שזה לא מחייב את ועדת הכספים לעתיד לבוא, כלומר, אם יווצר מצב שאינו מסייע למבקר המדינה בטענות שהוא הביא אז כדי להגן את תביעת עובדיו.

לגוף העניין, מבחינה פורמלית, ברור שאיננו צריכים לראות זאת כשטר שמוכרחים לפרוע אותו; מבחינה עניינית, איננו חושב כי על יסוד העובדה שהוציאו מן הכלל 300 מפקחי מס-הכנסה ופקידי שומה ומשלמים להם קידום וותק, יש לשלם זאת גם לעובדי מבקר המדינה. ברגע שוועדת הכספים תיתן גושפנקה לתשלום זה ותרחיב אותו על עוד סוג אחד של עובדי המדינה, דוקא עובדי מבקר-המדינה, ברור שהדבר עלול להוליד תביעות דומות ותגובות שרשרת, לכן הגיעה ועדת המשנה לכלל מסקנה, שאין היא יכולה להמליץ על תשלום גמול לשעבר.

אשר לתביעת עובדי מבקר המדינה להעבירם

לדירוג מקצועי, לדעת מבקר המדינה אין לקיים יותר את הדירוג המינהלי ביחס לעובדיו והוא מציע להעבירם לדירוג מקצועי. הוא אינו מציע לשלם בדירוג המקצועי הקיים, אולם הוא סבור שאם צריך להעבירם לדירוג מקצועי, הדירוג המתאים ביותר הוא זה של השכלונים.

אשר לדירוג עצמו, מבקר המדינה הטביר לי

שהוא רואה בעבודת עובדי משרדו העוטפים בביקורת מקצוע מיוחד, הוא רוצה שכאן ואילך, עם תקופת מעבר מסוימת, לנהוג בטקסציה מקצועית עוד יותר גדולה מאשר עד כה ולקבל לעבודה רק אקדמאיים, וזה בא לחזק את תביעתו שהם צריכים להיות בדירוג מקצועי.

ועדת המשנה מקבלת את דרישת עובדי מבקר

המדינה בכמה סייגים:

1. הוועדה נותנת הסכמתה להעברת עובדי

מבקר המדינה לדירוג מקצועי, לאחר שהיא רשמה לפנייה כי מבקר המדינה קבע לעצמו סדיניות כזאת שכאן ואילך, לאחר תקופת מעבר מסוימת, יקבל רק עובדים בעלי השכלה אקדמאית.

2. העובדים כיום במשרד מבקר המדינה ושהם

בעלי השכלה אקדמאית, יעברו מיד לדירוג מקצועי, ללא כל בחינות, ואילו אלה שאין להם תואר אקדמאי, לאחר תקופת מעבר יהיה עליהם לעמוד בבחינות בפני ועדה המורכבת מעובדים בכירים של המשרד ואנשי חוץ כמו האוניברסיטה וכו', ורק אלה שיעמדו בבחינות יעברו לדירוג מקצועי. מבקר המדינה יקיים קורסים להשתלמות, כדי לקדם אותם בעבודתם ולהקל עליהם לעמוד בבחינות, אלה שלא יעמדו בבחינות, ישארו בדירוג המינהלי, או שיסיקו מסקנות ויעזבו את עבודתם.

בדקנו ומצאנו, כי העברתם של עובדי מדינה

אחרים מדירוג מינהלי לדירוג מקצועי הביא למסדועדלחעלאה ב- $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{3}$ דרגה, בעוד שלפי הצעת מבקר המדינה, ההעלאה תהיה הרבה יותר גדולה, אמרנו שאיננו יכולים להתיר לעצמנו להתרחק ממסמוצע ולקבל את ההעלאה המוצעת ע"י מבקר המדינה.

לפי החוק ולפי ההסכרים שניתנו ע"י היועץ המשפטי, בדרך בהחלט שזו סמכותו הבלעדית של מבקר המדינה להתקין דירוג מקצועי לעובדיו, ובמידה שפעולתו לא תניח את דעתה של ועדת הכספים, היא יכולה לבטא זאת בתקציב, הצגתי את המצב הזה בפני מבקר המדינה, אך הוא אמר שהוא מוכן להתחשב בדעתה של ועדת הכספים, כי הוא יודע שהמצב עדין, גם מבחינתו וגם מבחינת ועדת הכספים,

י. רוקח: מטתי חושבים להפעיל את הדירוג המקצועי ולכמה אנשים הוא נוגע?

היו"ר י. גורי: חושבים להפעיל את הדירוג מ-1959, והוא נוגע ל-300 איש בקירוב, אולם אם יתקבלו הסייגים של ועדת המשנה, המעבר יהיה הדרגתי.

ד"ר סוזן: מן המצב הקובע, שמצד אחד, מבקר המדינה מוסמך לקבוע דירוג מקצועי לעובדיו, ומצד שני, ועדת הכספים מוסמכת לאשר או לא לאשר את התקציב הדרוש, הסקתי את המסקנה שהשארתי לוועדת הכספים את ההחלטה באיזון מידה היא רוצה לטפל בדבר, וברור שהחלטה זו תשמש קו מנחה לדיוני עם עובדי משרדי.

אני שם את הדגש יותר על הדירוג המקצועי מאשר על הדרגה לגמול תפקיד.

אשר לדרגות בעד גמול תפקיד לשעבר, המצב

הוא כולקסון: הדיונים שהתקיימו בשאלה זו בשנים 1953-1954-1955 באו לפתור את השאלה: מה אפשר לעשות בכיוון זה לאור העובדה שחוק מבקר המדינה קובע, כי דין עובדי מבקר המדינה כדין שאר עובדי המדינה, בדיונים אלה, שהתבטאו גם בהחלטות הוועדה, קיבלו את ההנחה שהעבודה במשרד מבקר המדינה היא בעלת אופי מיוחד לגבי מידת העבודה המתח והאחריות, אולם ברור כי כל זמן שלגבי עובדי המדינה האחרים לא התחשבו בגורמים אלה, אי-אפשר היה לקבוע דין יוצא-מהכלל לגבי עובדי מבקר המדינה.

לאחר שנמצאה קבוצה אחרת של עובדי-מדינה,

שעבודתם אחראית וקשה, המקבלים גמול תפקיד, חזרו עובדי משרדי על תביעתם, נכון שהוועדה יכולה היתה להגיד, כי מקרה אחד יוצא מהכלל אינו מספיק, אולם לא אמרו זאת, לפי מהלך הדיונים הבינו עובדי משרדי, שאם יוכלו להוכיח כי ישנם עובדי מדינה המקבלים גמול תפקיד, אף הם יקבלו, נאמר לעובדים במשרדי, שהם אינם יכולים לקבל גמול תפקיד, מכיון שהוא הזדמסך אף לעובדי משרד מס-התבונה, והם הבינו שאם בעתיד יוכלו להוכיח כי ישנם עובדי מדינה המקבלים גמול תפקיד, אף הם יקבלו, והיתה זו אכזבה גדולה בשבילם באשר גמולם הוגד לעובדי משרד מס-הכנסה - בשם: קידום וותק - והם לא קיבלו אותו, זוהי הסיבה לגישת עובדי משרדי בקשר לגמול תפקיד, ואינני רוצה לומר בזה שהם היו רשאים לפרסם את אשר פרסמו.

אשר לדירוג המקצועי, אני שואף להעלות רמת

עובדי משרדי העוסקים בכיקורת, באמצעות אחרות אין עובדים בדרגות נמוכות, כמו במשרדי, משתתפים בעבודת הביקורת, ברצוני להגיש למצב בו יספלו בכיקורת רק עובדים מדרגה 5 ומעלה, אינני יכול עדיין לוותר על העובדים בדרגות הנמוכות.

י. דוקח:

מה הן דרגות העובדים במשרדך?

ד"ר סוזס:

עד כה עסקו בביקורת עובדים מדרגה 8 ומעלה, כבר כמעט בוטלה עבודתם של העובדים בביקורת בדרגה 8, הצעתנו לדירוג מקצועי מתייחסת לעובדים מדרגה 6 ומעלה, באופן שדרגה 7 תהווה דרגת מעבר לתקופה קצרה.

באופן אישי, אני מקדם בברכה את חסייג שמציעה ועדת המלגה בקשר לחובת הבחינות. אינני יודע מה תהיה הגישה של עובדי - גם במקרה אחר החלטתי לצרף אישי ציבור, לוועדות קבלה - ואדרוש מעובדי לקבל הצעה זו.

אשר לקבלת עובדים חדשים בעתיד, אני מקבל את העיקרון שבדרך-כלל יתקבלו רק בעלי השכלה אקדמאית, יש רק צורך בהסדר לגבי מקרים יוצאים מן הכלל.

ז. צור: כמה אנשים יצטרפו לעמוד בבחינות?

פ. המאירי: כ-30 איש.

ד"ר סוזס: לפחות מחצית מעובדי משרדי הם בעלי תואר

אקדמאי, מספר לא קטן של עובדים נמצא

בהתמחות והשתלמות בחו"ל.

הרבה יותר קשה יהיה להתחשב בסייג האחרון - למנוע קפיצה גדולה מדי בשיעורי הדירוג. ראשית, חשוב לי מאוד שתהיה איזון זיקה בין הדירוגים המקצועיים הקיימים לבין הדירוג המקצועי המוצע לעובדי משרדי, כדי שאם יחול שינוי בדירוגים המקצועיים האחרים, הוא יחול באופן אוטומטי גם על עובדי משרדי. נכון כי בזמן הנהגת הדירוגים המקצועיים, ההעלאה הממוצעת היתה ב- $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{4}$ דרגה, לאחריה נוצר מצב חדש, שע"י הרתישבוץ היתה במקרים רבים העלאה בדרגה שלישית, ועל-כן אני מבקש לנסח את חסייג בצורה גמישה, מכיון שיהיה צורך בחופש פעולה מסויים בדיונים עם העובדים.

גם לעובדי משרדי הדרישה החשובה ביותר היא העברתם לדירוג מקצועי, אני חושב שלא יהיה קשה להגיע אתם לכלל הכנה בנוגע לגמול תפקיד, קשה יהיה לדרוש מהם וויתור מלא, ואם זו תהיה החלטת הוועדה, אני מבקש שיו"ר הוועדה יסביר זאת לעובדים, הרתישבוץ המתנהל עכשיו בכל משרדי הממשלה מבוצע מ-1 לאפריל 1958; אם הוועדה תחליט לא לאשר לעובדי משרדי גמול תפקיד לשעבר, אולי אפשר היה לפצותם ע"י קביעת הדירוג המקצועי באופן דטרואקטיבי, כמובן, לאלה שיתקשו לעמוד בבחינות, יינתן התשלום רק לאחר שיעמדו בבחינות.

היו"ר י. גורדי:

אם עובדי משרד מבקר המדינה רוצים כרתישבוץ, שישארו בדירוג המינהלי, התוצאה של העברתם לדירוג מקצועי איננה מזכרחה לבוא בבת-אחת, בטווח ארוך עשויה העברתם מדירוג מינהלי לדירוג מקצועי להעניק להם יתרונות מסויימים.

י. רוקח:

אני חושב שצריך לבוא לידי הסכם עם עובדי
משרד מבקר המדינה בנוגע לגמול תפקיד לשעבר,
אני מציע לקבוע את הדירוג המקצועי מה-1 לאפריל 1959, אני מציע לקבל
את הסייגים שמציעה ועדת המשנה - כל זאת במנאי שהדבר לא ישמש תקדים
לעובדי מדינה אחרים.

היו"ר י. גורי:

ועדת הכספים איננה עוסקת במ"מ עם עובדים,
היא קובעת עקרונות, ומבקר המדינה יכנס למ"מ
עם עובדיו, בגלל חילופי המכתבים בעתונות, אמרתי למבקר המדינה שאני
מוכן להיפגש עם עובדין, על מנת להסביר להם את מצב העניינים.

את מכתבי לעובדי מבקר המדינה אנסח בצורה
שהדבר לא ישמש תקדים לגבי עובדי מדינה אחרים.

מ. קלמר:

אני חושך בהחלטות ועדת המשנה בנוגע לעתיד,
אשר לעבר, אם ועדת הכספים החליטה שעובדי
מבקר המדינה יקבלו גמול תפקיד אם יוכח שעובדים אחרים מקבלים תשלום
זה, והוכח שאמנם היו עובדים כאלה - יש לשלם גמול תפקיד לעובדי מבקר
המדינה, מבלי להתחשב אם הדבר עלול לשמש תקדים לגבי עובדים אחרים.

אני מציע להחליט, כי ועדת הכספים מסכימה
שמבקר המדינה ינהל מ"מ עם עובדיו כדי למצוא הסדר מגיח את הועת,
למען להפיג את המתחוות שנוצרה מסביב לפרשה זו.

מ. חזני:
אני מציע לדחות את הסיכום לישיבת הוועדה
שתקיים בשעה 18.00.

ז. צור:

אני מציע לסכם, שאם המ"מ עם עובדי מבקר-
המדינה יתקל בקשיים, וכנסו את ועדת הכספים
גם בחקירת הפגרה.

היו"ר י. גורי:

הוועדה איננה מנהלת מ"מ עם עובדים, מסמכותן
של מבקר המדינה לקבוע דירוג מקצועי לעובדיו.
מבקר המדינה רצה לשמוע את דעתנו, וההחלטה נתונה לשוקול דעתו.
ועדת המשנה סיכמה עקרונות, ואם הוועדה חושבת שהעניין לא הוברר די
צרכו, נסיים את הדיון ובוזה נגמר תפקידנו. מבחינה פורמלית, יכול
מבקר המדינה לא להתחשב בסיכומי הוועדה. הוועדה יכולה שלא לאשר לו
תקציב, ברור ששני הצדדים נמצאים במצב עדין ורוצים לבוא לידי הבנה
הדדית, אזלם אין לנו כל טגע עם העובדים. מבקר המדינה מבקש, ובצדק,
שהוועדה תקבע הנחיות שלפיהן יוכל לכלכל את מעשיו. ההגיונות מחייבת,
כי לאחר שהבעיה הועטדה בפנינו באוקטובר 1958, שאנחנו נסיים את
הפרשה.

הוחלט לדחות את הסיכום לישיבת הוועדה
שתקיים בשעה 18.00.